

LUONTOPANEELIN LAUSUNTO KOSKIEN VALKOPOSKIHANHIEN JA MERIMETSOJEN METSÄSTYSTÄ

Luontopaneeli kiittää lausuntomahdollisuudesta koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi metsästyslain sekä rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.

Luontopaneeli katsoo yleisesti, että molempien lajien kannat kestävät normaalin syysaikaisen metsästyksen ja siten lajien siirtäminen syksyllä metsästettävien lajien joukkoon ei ole ongelmallista lajeille esitettyjen syysaikaisten metsästyskausien aikana. Molemmat lajit voidaan siirtää metsästyslain piiriin, mikä edellyttää Bernin sopimuksen muuttamista. Samalla on hyvä tuoda ilmi, että lajien siirtäminen tulee olla mahdollista myös toiseen suuntaan. Suomessa on useita uhanalaisia metsästyslain alaisia lajeja, joita ei tulisi metsästä ollenkaan. Esimerkiksi punasotka, tukkasotka, nokikana, jousisorsa ovat nopeasti vähentyneitä lajeja, jotka tulisi vastavuoroisesti siirtää luonnonsuojelulain piiriin.

Kevät- ja pesimäaikainen metsästys ongelmallista

Hallituksen esitys ei ole linjassa EU:n lintudirektiivin kanssa. Lintudirektiivin reunaehdot on kansallisesti toteutettava luonnonsuojelu- ja metsästyslaeissa. EU:n lintudirektiivi ei salli minkään lintulajien tappamista lintulajien kevätmuutto- ja pesimäaikana. Tästä voidaan poiketa vain, jos tappamisella estetään vakavan vahingon syntyminen, eikä vahinkoa voida muilla keinoilla estää. Esitys on heikennys oikeusvaltiolle, koska kansalaiset eivät pystyisi hakemaan muutoksia tappamislupiin. Suomen perustuslain Århusin sopimuksen mukaan kansalaisilla tulee olla oikeus vaikuttaa ympäristöä koskevista asioista.

Hallituksen esityksessä poikkeusluvan raja on vedetty valkoposkihanhen kohdalla viiteen yksilöön. Ei ole mitenkään perusteltua väittää, että viisi valkoposkihanhea voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa. Suuret parvet varmasti aiheuttavat sato-ongelmia, ja poikkeusluvan vakavan vahingon raja tulisi määritellä tutkimusperusteisesti.

Luontopaneeli kokee keväällä tehtävän metsästyksen ongelmallisena ja siksi vastustaa sitä. Keväinen metsästys on lähtökohtaisesti EU:n lintudirektiivin vastaista. Kevätmetsästyksen salliminen avaisi mahdollisuuden laajentaa metsästystä myöhemmin myös muille lajeille. Viranomaisten tulee ratkaista poikkeusluvat kevät- ja pesimäaikaiseen metsästyksen tapauskohtaisesti. Päätöksiin tulee sisältyä vaikutusten arviointi ja päätöksistä tulee olla valitusmahdollisuus. Kevätmetsästys haittaa esimerkiksi muuta pesimälinnustoa ja kevätmetsästyksen liittyvät ristiriidat lisäävät polarisaatiota eri ihmisryhmien välillä.

Luontopaneeli siten ehdottaa, että ehdotetusta 41§:n toisessa momentissa tulee määritellä valkoposkihanhelle syysaikainen metsästysaika ympärivuotisen metsästyksen sijaan. Sopiva metsästyksen aloituksen ajankohta olisi 20.8. muun vesilintumetsästyksen yhteydessä. Lisäksi luontopaneeli ehdottaa, että 41§:n kolmannelta momentista tulisi määritellä jokaisessa kohdassa metsästysajankohdan alkamiseksi 1.8. alkaen ympärivuotisen luvan sijaan.

Seuranta syytä säilyttää Suomen ympäristökeskuksella

Suomen ympäristökeskus (Syke) on vetänyt sekä valkoposkihanhien että merimetson kannanseurantaa yhteistyössä vapaaehtoisten lintuharrastajien kanssa. Mikäli seuranta siirretään

Sykestä Luonnonvarakeskukseen, on olemassa huomattava riski, että harrastajat eivät enää suostu tekemään seurantoja. Vapaaehtoiset luontoseurantojen tekijät ovat arvokas resurssi, jota ei tule aliarvioida. Seurantaverkoston romuttaminen voi tapahtua nopeasti, mutta sen uudelleen rakentaminen voi viedä kauan. Seurannan toteuttaminen viranomaistyönä tai ostopalveluna tulisi moninkertaisesti nykyistä kalliimmaksi, johon ei nykyisessä valtiontaloudellisessa tilanteessa löydy helposti lisärahoitusta ja siten esitysluonnoksella vaarannetaan koko seurannan olemassaolon. Syke on nykyään vetovastuussa saaristolintuseurannasta, minkä takia olisi koordinoinninkin kannalta epäloogista, että kaikista saaristolintulajeista kaksi hoituisi Luken puolesta ja loput Syken toimesta. Tämä ei ole tehokasta. Luontopaneelin mielestä nykyisiin seurantajärjestelyihin ei tulisi koskea, koska ne toimivat ja ovat kustannustehokkaita.

Luontopaneelin lausunnon ovat laatineet Aleksis Lehtikoinen ja Outi Silfverberg